

III

(Euroopan unionista tehtyä sopimusta soveltamalla annetut säädökset)

EUROOPAN UNIONISTA TEHDYN SOPIMUKSEN V OSASTOA
SOVELTAMALLA ANNETUT SÄÄDÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS 2007/845/YOS,

tehty 6 päivänä joulukuuta 2007,

varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien jäsenvaltioiden toimistojen yhteistyöstä rikoksen tuottaman hyödyn tai muun rikokseen liittyvän omaisuuden jäljittämiseksi ja tunnistamisessa

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 30 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan sekä 34 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

ottaa huomioon Belgian kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, ja Suomen tasavallan aloitteen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Rajat ylittävän järjestäytyneen rikollisuuden pääasiallinen vaikutin on taloudellinen hyöty. Taloudellinen hyöty kannustaa tekemään uusia rikoksia yhä suuremman hyödyn saamiseksi. Lainvalvontaviranomaisilla olisi siksi oltava tarvittavat taidot tutkia ja analysoida rikollisen toiminnan rahajälkiä. Järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi tehokkaasti Euroopan unionin jäsenvaltioiden on vaihdettava keskenään nopeasti tietoja, jotka voivat johtaa rikoksen tuottaman hyödyn ja muun rikollisille kuuluvan omaisuuden jäljittämiseen ja takavarikoimiseen.
- (2) Neuvosto teki 22 päivänä heinäkuuta 2003 puitepäätöksen 2003/577/YOS ⁽²⁾ omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa sekä 24 päivänä helmikuuta 2005 puitepäätöksen 2005/212/YOS ⁽³⁾ rikoksen tuottaman hyödyn ja rikoksella saadun omaisuuden sekä rikosentekovälineiden menetetyksi tuomitsemisesta. Näissä puitepäätöksissä käsitellään rikosasioissa tehtävän oikeudellisen

yhteistyön tiettyjä näkökohtia rikoksen tuottaman hyödyn, rikosentekovälineiden ja rikokseen liittyvän muun omaisuuden jäädyttämisen ja menetetyksi tuomitsemisen alalla.

- (3) On tarpeen, että jäsenvaltioiden viranomaiset, jotka osallistuvat laittoman hyödyn ja muun mahdollisesti menetetyksi tuomittavan omaisuuden jäljittämiseen, tekevät tiivistä yhteistyötä, ja olisi säädettävä mahdollisuudesta suoraan yhteydenpitoon näiden viranomaisten välillä.
- (4) Jäsenvaltioilla olisi tätä varten oltava varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavia kansallisia toimistoja, jotka ovat toimivaltaisia kyseessä olevilla aloilla, ja niiden olisi varmistettava, että nämä toimistot voivat vaihtaa nopeasti tietoja.
- (5) Itävallan, Belgian, Saksan, Irlannin, Alankomaiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan Haagissa 22. ja 23. syyskuuta 2004 perustama CARIN-verkosto (the Camden Assets Recovery Inter-Agency Network) muodostaa jo alan toimijoiden ja asiantuntijoiden maailmanlaajuisen verkoston, jonka tarkoituksena on lisätä menetelmien ja teknikkoiden keskinäistä tuntemusta rikoksen tuottaman hyödyn ja muun rikokseen liittyvän omaisuuden rajat ylittävän tunnistamisen, jäädyttämisen, takavarikoimisen ja menetetyksi tuomitsemisen alalla. Tämän päätöksen olisi täydennettävä CARIN-verkostoa antamalla oikeudellisen perustan kaikkien jäsenvaltioiden varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen väliselle tietojenvaihdolle.
- (6) Neuvostolle ja Euroopan parlamentille antamassaan tiedonannossa "Haagin ohjelma: kymmenen painopistettä seuraaviksi viideksi vuodeksi" komissio puolsi niiden välineiden tehostamista, joilla puututaan järjestäytyneen rikollisuuden taloudellisiin näkökohtiin, muun muassa edistämällä rikoksella saatuja varoja koskevien tiedustelu-yksiköiden perustamista jäsenvaltioissa.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 12. joulukuuta 2006 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ EUVL L 196, 2.8.2003, s. 45.

⁽³⁾ EUVL L 68, 15.3.2005, s. 49.

- (7) Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen välisen ja varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen ja muiden rikoksen tuottaman hyödyn jäljittämisen ja tunnistamisen helpottamisesta vastaavien viranomaisten välisen yhteistyön olisi perustuttava Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta 18 päivänä joulukuuta 2006 tehdyssä neuvoston puitepäätöksessä 2006/960/YOS⁽¹⁾ säädettyihin menettelyihin ja määräaikoihin, mukaan lukien siihen sisältyvät kieltäytymisperusteet.
- (8) Tämä päätös ei saisi rajoittaa yhteistyötä koskevia järjestelyjä, jotka perustuvat jäsenvaltioiden rahanpesun selvityskeskusten välistä yhteistyötä koskevista järjestelyistä, joita noudatetaan tietojenvaihdossa 17 päivänä lokakuuta 2000 tehtyyn neuvoston päätökseen 2000/642/YOS⁽²⁾ eikä olemassa olevia poliisiyhteistyötä koskevia järjestelyjä.

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot

1. Kukin jäsenvaltio perustaa tai nimeää varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavan kansallisen toimiston, jonka tehtävänä on helpottaa sellaisen rikoksen tuottaman hyödyn ja muun rikokseen liittyvän omaisuuden jäljittämistä ja tunnistamista, jonka toimivaltainen oikeusviranomainen voi määrätä jäädytettäväksi tai takavarikoitavaksi taikka tuomita menetetyksi rikosoikeudenkäynnin tai, siinä määrin kuin se on kyseessä olevan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan mahdollista, riita-asiaa koskevan oikeudenkäynnin kuluessa.
2. Jäsenvaltio voi kansallisen lainsäädännön mukaisesti perustaa tai nimetä kaksi varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavaa toimistoa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista. Jos jäsenvaltiossa on useampi kuin kaksi viranomaista, jotka vastaavat rikoksen tuottaman hyödyn jäljittämisen ja tunnistamisen helpottamisesta, se voi nimetä yhteispisteiksi enintään kaksi varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavaa toimistoaan.
3. Jäsenvaltioiden on osoitettava viranomaiset, joka ovat tässä artiklassa tarkoitettuja varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavia kansallisia toimistoja. Niiden on tehtävä tästä ja siihen myöhemmin tehtävistä muutoksista kirjallinen ilmoitus neuvoston pääsihteeristölle. Tämä ilmoittaminen ei estä rikoksen tuottaman hyödyn jäljittämisen ja tunnistamisen helpottamisesta vastaavia muita viranomaisia vaihtamasta tietoja 3 ja 4 artiklan mukaisesti jonkin toisen jäsenvaltion varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavan toimiston kanssa.

2 artikla

Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien viranomaisten välinen yhteistyö

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot tekevät keskinäistä yh-

teistyötä 1 artiklan 1 kohdassa säädettyä tarkoitusta varten vaihtamalla tietoja ja parhaita käytäntöjä sekä pyynnöstä että omaaloitteisesti.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen kansallisen lainsäädännön mukainen asema ei häiritse tätä yhteistyötä riippumatta siitä, ovatko toimistot osa hallinto-, lainvalvonta- tai oikeusviranomaista.

3 artikla

Pyynnöstä tapahtuva tietojenvaihto varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen välillä

1. Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaava jäsenvaltion toimisto tai muu rikoksen tuottaman hyödyn jäljittämisen ja tunnistamisen helpottamisesta vastaava jäsenvaltion viranomainen voi esittää tietoja koskevan pyynnön toisen jäsenvaltion varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavalle toimistolle 1 artiklan 1 kohdassa säädettyä tarkoitusta varten. Tätä varten sen on sovellettava puitepäätöstä 2006/960/YOS ja sen täytäntöönpanemiseksi hyväksytyjä sääntöjä.
2. Kun pyynnön esittävä varallisuuden takaisin hankinnasta vastaava toimisto täyttää puitepäätöksessä 2006/960/YOS säädetyn lomakkeen, sen on ilmoitettava pyynnön tarkoitus ja syyt sekä menettelyn luonne. Sen on myös annettava tiedot kohteena olevasta tai etsitystä omaisuudesta (pankkitilit, kiinteistöt, autot, huvipurret ja muu arvokas omaisuus) ja/tai asiassa oletettavasti osallisina olevista luonnollisista tai oikeushenkilöistä (esim. nimi, osoite, syntymäaika ja -paikka, rekisteröintipäivä, osakkaat, pääkonttori). Näiden tietojen on oltava mahdollisimman tarkkoja.

4 artikla

Omaaloitteinen tietojenvaihto varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen välillä

1. Varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot tai muut rikoksen tuottaman hyödyn jäljittämisen ja tunnistamisen helpottamisesta vastaavat viranomaiset voivat sovellettavan kansallisen lainsäädännön puitteissa ja ilman erityistä pyyntöä vaihtaa tietoja, joiden ne katsovat olevan tarpeen toisen varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavan toimiston tehtävien suorittamiseksi tämän päätöksen 1 artiklan 1 kohdassa säädettyjen tarkoitusten saavuttamiseksi.
2. Tämän artiklan mukaiseen tietojenvaihtoon sovelletaan tarpeellisin muutoksin 3 artiklaa.

5 artikla

Tietosuoja

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että voimassa olevia tietosuojasäännöksiä sovelletaan myös tässä päätöksessä säädetyn tietojenvaihtoa koskevan menettelyn yhteydessä.

⁽¹⁾ EUVL L 386, 29.12.2006, s. 89.

⁽²⁾ EYVL L 271, 24.10.2000, s. 4.

2. Tämän päätöksen nojalla suoraan tai kahdenvälisesti vaihdettujen tietojen käyttöön sovelletaan pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion kansallisia tietosuojasäännöksiä, joita sovellettaisiin, jos ne olisi kerätty vastaanottavassa jäsenvaltiossa. Tätä päätöstä sovellettaessa käsiteltäviä henkilötietoja on suojeltava yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä 28 päivänä tammikuuta 1981 tehdyn Euroopan neuvoston yleis-sopimuksen ja – niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat sen ratifioineet – siihen liitetyn valvontaviranomaisista ja tietojen siirroista eri maiden välillä 8 päivänä marraskuuta 2001 tehdyn lisäpöytäkirjan mukaisesti. Tämän päätöksen nojalla saatuja henkilötietoja käsitellessään lainvalvontaviranomaisten olisi myös otettava huomioon henkilötietojen käytön sääntelemisestä poliisialalla annetussa Euroopan neuvoston suosituksessa R(87) 15 esitetyt periaatteet.

6 artikla

Parhaiden käytäntöjen vaihto

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavat toimistot vaihtavat parhaita käytäntöjä, joiden avulla voidaan tehostaa jäsenvaltioiden toimia sellaisen rikoksen tuottaman hyödyn ja muun rikokseen liittyvän omaisuuden jäljittämiseksi ja tunnistamiseksi, jonka toimivaltainen oikeusviranomainen saattaa määrätä jäädytettäväksi tai takavarikoitavaksi tai tuomita menetetyksi.

7 artikla

Suhde olemassa oleviin yhteistyöjärjestelyihin

Tämä päätös ei vaikuta velvoitteisiin, jotka johtuvat keskinäistä oikeusapua tai rikosasioissa annettujen päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevista Euroopan unionin oikeudellisista välineistä, jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisistä kahden- tai monenvälisistä keskinäistä oikeusapua koskevista sopimuksista tai järjestelyistä, päätöksestä 2000/642/YOS ja puitepäätöksestä 2006/960/YOS.

8 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että ne kykenevät tämän päätöksen säännösten mukaiseen täysimääräiseen yhteistyöhön viimeistään 18 päivänä joulukuuta 2008. Jäsenvaltioiden on mainittuun päivään mennessä toimitettava neuvoston pääsihteeristöön sekä komissioon kaikki kansalliset säännöksensä, joiden nojalla ne voivat täyttää tässä päätöksessä niille asetetut velvoitteet.

2. Siihen saakka, kunnes jäsenvaltiot ovat panneet puitepäätöksen 2006/960/YOS täytäntöön, tässä päätöksessä olevat viittausten mainittuun puitepäätökseen on katsottava olevan viittauksia jäsenvaltioiden välistä poliisiyhteistyötä koskeviin soveltuviin välineisiin.

3. Neuvosto arvioi komission laatiman kertomuksen perusteella viimeistään 18 päivänä joulukuuta 2010, miten jäsenvaltiot ovat noudattaneet tätä päätöstä.

9 artikla

Soveltaminen

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tehty Brysselissä 6 päivänä joulukuuta 2007.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. COSTA